

رابطه بین امید با یادگیری خود نظم یافته و رضایت مندی از تحصیل در بین دانشجویان

تاریخ دریافت مقاله : ۹۲/۴/۱

تاریخ پذیرش مقاله : ۹۲/۴/۱۶

* سیده شایسته موسوی

** دکتر حیدر علی هومن

چکیده

هدف پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین امید با یادگیری خود نظم یافته و رضایت مندی از تحصیل می‌پردازد. از میان همه دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی که در سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ مشغول به تحصیل بوده‌اند تعداد ۲۶۴ نفر از دانشجویان (۱۵۱ دختر و ۱۱۳ پسر) به شیوه نمونه‌برداری طبقه ای تصادفی انتخاب و دو مقیاس یادگیری خودنظم‌یافته (۱۹۹۵) و رضایت مندی از تحصیل (۲۰۰۱) و پرسشنامه امید سیمپسون (۱۹۹۹) بر روی آنها اجرا شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از رگرسیون چند متغیری استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد بین مؤلفه‌های امید (روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل و اوقات فراغت) با یادگیری خود نظم یافته و رضایت مندی از تحصیل رابطه معنادار وجود دارد. متغیر اوقات فراغت، شغل و تحصیل از مؤلفه‌های امید می‌تواند یادگیری خودنظم‌یافته را پیش‌بینی نماید. دو مؤلفه تحصیل و اوقات فراغت از مؤلفه‌های امید می‌تواند رضایت مندی از تحصیل را پیش‌بینی نماید.

واژه های کلیدی: امید، یادگیری خود نظم یافته، رضایت مندی از تحصیل، دانشجو.

Email:

Email: Haidarali70@yahoo.com

* کارشناس ارشد رشته روانشناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

Sh.moosavi91@yahoo.com

** دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

تربیت از جمله مسائل مهمی است که از دیرباز توجه معلمان و متولیان آموزش و پرورش را به خود مشغول ساخته است. در هر دوره‌ای دانشمندان و متفکران درباره تربیت، فعالیت‌های علمی و عملی داشته و در این زمینه نظرات کاربردی مهمی ارائه داده‌اند (داودی، ۱۳۸۳). یکی از مفاهیم مطرح در تعلیم و تربیت معاصر، یادگیری خودنظم‌یافته است که پیامدهای ارزشمندی در فرآیند یادگیری، آموزش و حتی موفقیت زندگی دارد. چهارچوب اصلی نظریه یادگیری خودنظم‌یافته بر این فرض استوار است که افراد چگونه از نظر باورهای فراشناختی، انگیزشی و رفتاری، یادگیری خود را سازمان دهی کنند. خودنظم‌یافتگی به معنای ظرفیت فرد برای تعدیل رفتار متناسب با شرایط و تغییرات محیط بیرونی و درونی است و شامل توانایی فرد در سازماندهی و خودمدیریتی رفتارهایش جهت رسیدن به اهداف گوناگون یادگیری است و از دو مؤلفه راهبردهای انگیزشی و راهبردهای یادگیری تشکیل شده است (سیدنی^۱، ۲۰۰۴). راهبردهای خودنظم‌یافته شامل راهبردهای شناختی و فراشناختی است. در واقع شالوده این نوع یادگیری، بر پایه راهبردهای و مهارت‌های شناختی و فراشناختی قرار دارد.

اخیراً، آموزش مهارت‌های خود تنظیم (خودنظم‌یافته) به دانش‌آموزان به عنوان یکی از اهداف عمده تعلیم و تربیت دیده شده است. یادگیری خودتنظیم، یک پیش‌نیاز حیاتی برای کسب موفقیت آمیز دانش در مدرسه و خارج از آن است و بنابراین یادگیری دائمی دارای اهمیت ویژه‌ای است. با توجه به این تغییرات روزافزون، اینکه دانش‌آموزان امروز به عنوان معلمان آینده چه چیزهایی باید بدانند بهترین پاسخ این است که آن‌ها نیاز دارند که یک الگوی پویا از کسب مداوم دانش و مهارت‌های جدید را یاد بگیرند و خودتنظیمی یادگیری عنصر مرکزی در این الگوی پویای کسب دانش است. پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهد که برخی از دانش‌آموزان ممتاز فرآیند یادگیری استراتژی‌های برنامه‌ریزی را بهتر از همکلاسی‌های خود پشت سر گذاشته‌اند، اگر چه دانش‌آموزان ممتاز در مدرسه عالی عمل کرده‌اند حتی بدون دستیابی به برنامه‌ریزی شخصی و فقط به دلیل ترکیبی از توانایی‌های بالا، که اگر یادگیری به طور نسبی برای برخی آسان است و با تلاش کمتر همراه است و در این صورت سازندگی و دیگر فعالیت‌های برنامه‌ریزی پیشرفته‌تر خواهد شد. شرایط اجتماعی و موضوعات مشخصی ممکن است از توسعه استراتژی‌های برنامه‌ریزی پیشرفته‌تر خواهد شد (سیدنی و والن^۲، ۲۰۱۰).

یکی دیگر از مفاهیم مطرح شده در صحنه تعلیم و تربیت، رضایتمندی از تحصیل یادگیرندگان است. رضایت از تحصیل به عنوان یکی از شاخص‌های اندازه‌گیری کیفیت یادگیری و آموزش دانش‌آموزان (یادگیرندگان) شناخته شده است. سنجش عملکرد یادگیرندگان و مقایسه نتایج حاصل با هدفهای آموزشی از پیش تعیین شده به منظور تصحیحی درباره اینکه آیا فعالیت‌های آموزشی معلم و کوششهای یادگیری دانش‌آموزان به نتایج مطلوب انجامیده است و نتیجه عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان به چه میزانی باشد تا در طول یک سال تحصیلی منجر به دستیابی دانش‌آموزان به رضایت تحصیلی گردد (سیف، ۱۳۸۶).

یافته‌های یائو^۳ (۲۰۱۲) در مورد پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان روی خودنظم‌یافتگی و رضایت تحصیلی در ارتباط با هم انجام شده است. این بررسی نشان داد که خود تنظیمی و رضایت تحصیلی با رابطه مثبت و منفی همراه است که در بررسی‌های روان‌شناسی این نوسان دیده می‌شود. وی نشان داد که این رابطه فرضی در بررسی رابطه

^۱ . Sidney

^۲ . Valen

^۳ . Yao

منفی بین فراوانی رضایت تحصیلی و خودنظم‌یافتگی مشاهده شد.

کشف متغیرهای مؤثر بر رضایت تحصیل موضوع ساده‌ای نیست. بهتر است پژوهشهایی به دفعات مکرر و با نتایج پژوهش‌ها بر روی روابط همبستگی‌ها مورد عمل و آزمایش قرار گیرد تا متغیرهای بیشتری جهت رضایت مندی از تحصیل شناسایی کرد. ذکر این نکته ضروری است که تمامی موارد ظریفی که در کلاس درس وجود دارند در رضایت از تحصیل یادگیرندگان نقش اساسی دارند از جمله این موارد شامل برنامه درسی، کتاب‌ها و مواد درسی آموزشی، تجربه معلم‌ها، آماده‌کردن درس و نمره‌دادن، مهارت‌ها، تحصیلات عمومی، مدت‌زمان تحصیل در مدرسه و منزل، سازمان و تسهیلات مدرسه، تحصیلات در زمینه تعلیم و تربیت و..... . همچنین رضایت از تحصیل ممکن است بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان اثر بگذارد (سیف، ۱۳۸۶). لازمه پیشرفت تحصیلی مناسب و زندگی موفقیت آمیز یادگیرندگان برخورداری از آرامش و امنیت خاطر در ابعاد زیستی، روانی و اجتماعی است. مشکلات مختلف یادگیرندگان نه تنها وقت و توجه و مشارکت در فعالیت‌های آموزشی کلاسی را کاهش خواهد داد بلکه بر چگونگی رشد شخصیت آنان نیز اثر می‌گذارد. وجود مشکلات گوناگونی همچون مشکلات اقتصادی، اجتماعی، خانوادگی، آموزشی، رفاهی و مانع اصلی ظهور توانایی‌ها و استعدادهای بالقوه دانشجویان و شکوفایی اندیشه‌های خلاق است. در دوران جوانی، جوانان با مسائل مختلفی مانند انفجار جمعیت، بالا رفتن سن ازدواج، کمبود فرصتهای شغلی، بحران‌های اخلاقی و مواجه هستند، بسیاری از جوانان تصویری روشن و مطلوب از آینده ندارند و غرق آرزوهای می‌شوند تا چنین افرادی گرفتار انواع مشکلات روحی و روانی شده و چون نمی‌توانند به اهدافشان در زندگی برسند، امیدشان نسبت به آینده کم می‌شود. امید به آینده‌ای روشن که معمولاً در منظر جوانان کشورمان راهیابی به دانشگاه و یا کسب شغل مورد نظر آنهاست، در ذهن بسیاری از جوانان ابهاماتی را ایجاد کرده است که این ابهامات متأسفانه علاقه‌مند به تحصیل و اهتمام به امور آموزشی و فعالیت از روی نشاط و امیدواری را در نزد آنان تا حدودی به سستی سوق داده است (عصاره، ۱۳۸۸).

امید مهمترین ویژگی اخلاقی است. بحرانی که امید در آن شکل می‌گیرد بنیاد و اساس شخصیت انسان است. امید استعداد پذیرش و باور دستیابی به آرزوها، درک شده است. علیرغم خشم و اصرار نامتعادلی که ناشی از وابستگی است، امید یک میل و اندیشه دلخواه است (خلجی، ۱۳۸۶). فریری^۴ (۲۰۰۱)، از مفهوم امید به عنوان یک مؤلفه کامل‌کننده تحصیلا عالی دفاع می‌کند او خواننده‌هایش را با درک امید آشنا می‌کند. به بیان دیگر امید نه یک هیجان ثابت و مانا است و نه یک هیجان مفرد، بلکه یک نیروی فعال و پویا است که برای موفقیت در شرایط دشوار تحصیلی و فرایند علم آموزی یک امر ضروری است و بالعکس. امید به ما کمک می‌کند تا واقعیت وجود آدمی را درک کنیم. به بیان دیگر امید یک ضرورت است، اگر چه به تنهایی کافی نیست و به تنهایی موجب موفقیت نمی‌شود اما بدون آن نیز تلاشها ضعیف و ناکارآمد خواهند بولمید با شناخت افزایش می‌یابد، امید یک نیاز هستی‌شناسی است و برای بدون ما و دانستن ما امری ضروری است قوام‌کننده معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی است (خلجی، ۱۳۸۶).

پژوهشگران بر این باورند که امید برای مقابله با مشکلات و شرایط اطمینان‌ضروری است و از آنجایی که امید برای سلامت روان انسان ضروری است. پس مطمئناً امیدواری یک نیاز اساسی برای دانش‌آموزان و دانشجویان است (پارکین^۵، ۲۰۰۷). پژوهش‌ها نشان داده که امید یک پیشگویی‌کننده معتبر برای موفقیت‌های علمی است (اسنایدر،

^۴. Freire

^۵. Parkien

شری، چیونر، پلورس آدامز و ویکلوندا^۶، (۲۰۰۹).

جکسون^۷ و همکاران (۲۰۰۳)، اعلام کرده‌اند بر اساس نتایج پژوهش‌های امید با رضایت تحصیلی و مقیاس‌های اندازه‌گیری مربوط همبستگی دارد و در مطالعه دیگری بر روی دانشجویان ورزشکار و پس از کنترل (GPA) نشان دادند که میزان امید دانشجویان با میانگین معدل ترم نیز رابطه مثبت و مستقیم دارد (نقل از خلجی، ۱۳۸۶). دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت با توجه به مفاهیم موجود در یادگیری، و رضایت تحصیلی سعی دارند که ایده‌آل‌ترین شرایط را برای یادگیری و آموزش فراهم آورند که همگی در جهت تسهیل و بهبود فرایند یادگیری است. از آنجا که یادگیرندگان دارای تفاوت‌هایی در حوزه خودنظم‌یافتگی هستند و این تفاوت‌ها بر یادگیری، پیشرفت تحصیلی، انگیزش پیشرفت، تفکر، حل مسأله، پاسخدهی به موقعیتها و غیره تأثیر می‌گذارد (سیف، ۱۳۸۶) که لازمه آن نیز امید در عرصه تحصیلی است. دانشجویان با امید نه تنها قادرند به گونه‌ای مؤثر راه‌های مدبرانه را در طول مسیر شناسایی کنند. بلکه آنها اغلب قادرند چندین راه را برای دستیابی به اهدافشان ایجاد کنند، و اغلب تمایل دارند رویکردهای جدیدی را امتحان کنند. در این صورت توانایی مذکور به فرد یادگیرنده اجازه می‌دهد دستیابی به هدفش را از طریق راه‌های دیگر ادامه بدهد (ساتر^۸، ۲۰۱۰).

وان هاسلت، هرسن و بلوک^۹ (۲۰۱۲) نیز، پژوهشی در زمینه امید روی دانش‌آموزان مدرسه انجام دادند؛ و به این نتیجه رسیدند که دانش‌آموزانی که آموزش دریافت کرده بودند، پیشرفت تحصیلی و کارایی بهتری نشان دادند و محبوبیت آنان افزایش یافت. همچنین خلجی (۱۳۸۶)، در پژوهش دیگری با هدف شناخت رابطه بین امید، منبع مهارت و موفقیت تحصیلی دختران دوره پیش‌دانشگاهی شهر تهران پرداخت. نتایج این پژوهش نشان داد که بین میزان امید دانش‌آموزان و موفقیت تحصیلی و همچنین منبع مهارت درونی آنها همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد. به عبارت دیگر یافته‌ها حاکی از آن است که هر قدر میزان امید دانش‌آموزان بالاتر و مهارشان درونی تر باشد از موفقیت تحصیلی بالاتری برخوردارند.

نتایج پژوهش‌های اسنایدر و همکاران^{۱۰} (۲۰۰۲) که اعلام کرده‌اند که میزان بالای امیدواری با میزان نمونه‌ی بالای آزمون پیشرفت دانش‌آموزان دبستانی رابطه مستقیم دارد و با GPA کلی بالای دانش‌آموزان دبیرستانی و همچنین در مورد دانشجویان دانشکده‌ها نیز این رابطه وجود دارد. اسنایدر و همکاران^{۱۱} (۲۰۰۲) به نقل از چنگ^۱ عنوان کردند که دانش‌آموزان امیدوار در مقایسه با دانش‌آموزان کم امید میزان رضایت بین فردی و تحصیلی بالاتری را از خود نشان دادند. با توجه به اینکه قشر دانشجویی از پهنشادترین و پورشورترین اقشار جامعه است و انتظار بر این است که محیط دانشگاهی پرنشاط، فعال، پویا و خلاق است. همچنین امید و تقویت آن در آینده قشر دانشجوی همواره مورد توجه بوده و موجب ایجاد محیط امن جهت شکوفایی و پیشرفت در آنان می‌شود. بنابراین ضروری است به منظور افزایش راهبردهای خودنظم‌یافته یادگیری و رضایت از تحصیل میزان امید و مؤلفه‌های آن در بین دانشجویان شناسایی شوند تا در صورت لزوم نسبت به تغییر سبک‌ها و آموزش راهبردهای خودنظم‌یافته و تقویت مهارت‌های شناختی متناسب با آن سبک‌ها با استفاده از روش‌های مناسب اقداماتی انجام گیرد. در این پژوهش سعی بر این

2. Snyder , shoery , cheavens , mann- pulvers , adams , wikund , Jackson , sater , huslet , hesron & block

^{۱۰}. Chang

است که امید به عنوان یک متغیر مهم در تعیین میزان رضایت تحصیلی و یادگیری دانشجویان مورد بررسی قرار گیرد و در صدد پاسخگویی به این پرسشهاست: (۱) آیا بین امید و یادگیری خودنظم یافته دانشجویان رابطه وجود دارد؟ (۲) آیا بین امید و رضایت مندی از تحصیل دانشجویان رابطه وجود دارد؟ (۳) سهم امید در پیش بینی یادگیری - خودنظم یافته دانشجویان چقدر است؟ (۴) سهم امید در پیش بینی رضایت مندی از تحصیل دانشجویان چقدر است؟

روش

جامعه آماری مورد مطالعه را همه دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران که در سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ مشغول به تحصیل بوده اند؛ تشکیل می دهد. بدین منظور تعداد ۳۱۰ نفر به روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی انتخاب و پرسشنامه های مورد مطالعه بر روی آنها اجرا گردید و پس از حذف پرسشنامه های مخدوش تعداد ۲۶۴ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزارهای مورد استفاده در پژوهش حاضر شامل: (۱) مقیاس یادگیری خود نظم یافته بوفارد (۱۹۹۵): پرسشنامه خودتنظیمی مورد استفاده در پژوهش حاضر توسط بوفارد (۱۹۹۵) ساخته شده است پرسشنامه خودتنظیمی شرایط خاصی را برای اجرا قائل نیست ماده های آزمون برای اندازه گیری یادگیری خود نظم یافته نوشته شده است این آزمون دارای ۱۴ ماده است. در این پرسشنامه پنج بعد (۱) خود ارزیابی صحیح، (۲) جمع آوری اطلاعات شغلی، (۳) انتخاب هدف، (۴) برنامه ریزی برای آینده، و (۵) حل مسئله مورد سنجش قرار می گیرد. ضریب همسانی درونی آزمون از طریق روش اسپیرمن - براون و روش دو نیمه کردن گاتمن برابر ۰/۷۶ بدست آمد. آلفای کرونباخ برابر ۰/۷۱ بدست آمد که رضایت بخش است. در پژوهش حاضر مقدار اعتبار بدست آمده برای این مقیاس با استفاده از روش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) برابر ۰/۷۶۲ است.

(۲) مقیاس رضایت از تحصیل دانشجویان: این مقیاس نخستین بار در سال ۲۰۰۱ توسط هوبنر^{۱۱} ساخته شد. این مقیاس شامل ۵ آیتم خانواده، دوستان، دانشگاه یا مدرسه، محیط زندگی و خود است. در پژوهش حاضر به این دلیل که تنها رضایت از آموزش و محیط آموزش مطرح بوده است، تنها از مؤلفه دانشگاه که شامل هفت سؤال است استفاده شده است. ویژگیهای روان سنجی این مقیاس نشان می دهد، ضریب همسانی درونی (آلفای کرونباخ) این مقیاس در پژوهش های متعددی مطرح شده و اعتبار این مقیاس بین ۰/۷۰ تا ۰/۹ است. روایی همگرا و افتراقی نیز بوسیله گزارشهای شخصی دیگر، گزارش های اساتید و مقیاس های تمایل اجتماعی بدست آمده است. در پژوهش حاضر مقدار اعتبار برآورده مقیاس رضایت مندی از تحصیل برابر ۰/۸۳۰ است.

(۳) پرسشنامه امید سیمپسون: این مقیاس نخستین بار در سال ۱۹۹۹ توسط سیمپسون ساخته شد مقیاس عددی در این پرسشنامه از یک تا صد میزان اهمیت و رضایت خود آزمودنی را از هر یک از عرصه های زندگی مشخص می سازد. اسنایدر (۲۰۰۶)، در پژوهش خود، آلفای کرونباخ یا همسانی کلی سوالها را برابر ۰/۹۳ بدست آورد. همچنین ضریب آلفای زیرمقیاس های آن در دامنه از ۰/۸۶ تا ۰/۹۳ گزارش شده است (اسنایدر، ۲۰۰۶). در پژوهش حاضر اعتبار زیرمقیاس ها با استفاده از همسانی درونی (آلفای کرونباخ) برآورد گردیده که عبارتند از: زیرمقیاس روابط اجتماعی برابر ۰/۸۳۵، زیرمقیاس تحصیل برابر ۰/۸۵۳، زیرمقیاس روابط روانتیک برابر ۰/۸۹۶، زیرمقیاس روابط خانوادگی برابر ۰/۹۰، زیرمقیاس شغل برابر ۰/۸۵۶، و زیرمقیاس اوقات فراغت برابر ۰/۹ است که در دامنه ای از ۰/۸۳۵ تا ۰/۹۰ قرار گرفته اند. در این پژوهش پس از جمع آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل داده ها بر اساس هدف پژوهش بدین ترتیب انجام گرفته است. (۱) نمره های به دست آمده با استفاد ه از نرم افزار آماری در دو سطح توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت در سطح توصیفی از جداول توزیع فراوانی و شاخص های

^{۱۱}. Huebner

مرکزی و شاخص های پراکندگی استفاده شد. در سطح استنباطی با توجه به نوع داده ها، جهت آزمون فرضیه های پژوهش از رگرسیون چندمتغیری استفاده گردید.

یافته ها

تجزیه و تحلیل اطلاعات و نتایج به دست آمده از ۲۶۴ آزمودنی در این پژوهش، ۱۵۱ نفر دختر (۵۷/۲ درصد) و ۱۱۳ نفر پسر (۴۲/۸ درصد) بوده‌اند. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش رگرسیون چند متغیری به دو روش همزمان و پیش رونده استفاده میشود در جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد مؤلفه های مورد سنجش ارائه شده است.

روند تحلیل رگرسیون چند متغیری

جدول ۱- میانگین و انحراف استانداردها برای دو متغیر رضایت‌مندی دانشجویان و یادگیری خودنظم‌یافته و برای شش شاخص پرسشنامه امید سیمپسون (متغیرهای پیش بینی کننده)

متغیرها	میانگین (M)	انحراف استاندارد (SD)
رضایت‌مندی دانشجویان	۱۵/۱۵	۵/۱۲۱
یادگیری خود نظم یافته	۵۳/۳۶	۸/۵۲۱
۱- روابط اجتماعی	۴۸/۵۳	۸/۸۵۷
۲- تحصیل	۴۹/۸۴	۸/۴۶۲
۳- روابط رمانتیک	۴۰/۷۳	۱۲/۷۹۴
۴- روابط خانوادگی	۵۰/۵۷	۱۰/۴۲۷
۵- شغل	۴۵/۳۴	۱۱/۵۱۵
۶- اوقات فراغت	۴۸/۰۹	۱۰/۲۱۶

در جدول ۱- مقادیر میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای ملاک (یادگیری خودنظم یافته و رضایت مندی دانشجویان) و متغیرهای پیش‌بین (شش شاخص مود سنجش در پرسشنامه امید سیمپسون شامل: روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل و اوقات فراغت) مشاهده می شود. مقادیر میانگین و انحراف استاندارد برای رضایت‌مندی دانشجویان به ترتیب برابر با ۱۵/۱۵ و ۵/۱۲۱ است. مقادیر میانگین و انحراف استاندارد یادگیری خود نظم یافته به ترتیب برابر با ۵۳/۳۶ و ۸/۵۲ است. در شاخص روابط اجتماعی مقادیر میانگین و انحراف استاندارد به ترتیب عبارتست از ۴۸/۵۳ و ۸/۸۶. در شاخص تحصیل مقادیر میانگین و انحراف استاندارد برابر ۴۹/۸۴ و ۸/۴۶ است. مقادیر میانگین و انحراف استاندارد در شاخص روابط رمانتیک برابر ۴۰/۷۳ و ۱۲/۷۹ است. مقادیر میانگین و انحراف استاندارد در شاخص روابط خانوادگی برابر ۵۰/۵۷ و ۱۰/۴۳ است. در شاخص شغل مقادیر میانگین و انحراف استاندارد برابر ۴۵/۳۴ و ۱۱/۵۱ و در شاخص اوقات فراغت برابر ۴۸/۰۹ و ۱۰/۲۱ است. در جدول ۲ همبستگی‌های متقابل بین مؤلفه‌های امید با یادگیری خودنظم یافته و رضایت مندی از تحصیل مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول ۲- همبستگیهای متقابل بین یادگیری خودنظم‌یافته و رضایت مندی از تحصیل با شش شاخص پرسشنامه امید سیمپسون

توجه: منظور از ۱=یادگیری خودنظم‌یافته، ۲=رضایت‌مندی از تحصیل ۳=روابط اجتماعی ۴=تحصیل ۵=روابط رمانتیک ۶=روابط خانوادگی ۷=شغل ۸=اوقات فراغت؛ است.

در جدول ۲- ماتریس همبستگی بین متغیر ملاک (یادگیری خودنظم یافته) و شش شاخص مورد سنجش در پرسشنامه امید سیمپسون (روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل، و اوقات فراغت) ملاحظه می‌شود. مقادیر همبستگی یادگیری خودنظم‌یافته با روابط اجتماعی برابر ۰/۲۲۰، یادگیری خودنظم یافته با تحصیل برابر ۰/۳۲۸، یادگیری خودنظم‌یافته با روابط رمانتیک برابر ۰/۱۶۲، یادگیری خودنظم یافته با روابط خانوادگی برابر ۰/۲۱۰، یادگیری خودنظم‌یافته با شغل برابر ۰/۳۵۹، و یادگیری خودنظم‌یافته با اوقات فراغت برابر ۰/۳۹۷ که در سطح

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱	-							
۲	-	-						
۳	۰/۲۲۰**	-۰/۲۶۴**	-					
۴	۰/۳۲۸**	-۰/۴۱۴**	۰/۳۸۷**	-				
۵	۰/۱۶۲**	-۰/۱۹۳**	۰/۴۳۳**	۰/۲۹۰**	-			
۶	۰/۲۱۰**	-۰/۲۸۵**	۰/۴۵۵**	۰/۴۰۷**	۰/۲۱۹**	-		
۷	۰/۳۵۹**	-۰/۲۱۷**	۰/۱۷۲**	۰/۳۸۴**	۰/۱۹۹**	۰/۱۴۲*	-	
۸	۰/۳۹۷**	-۰/۲۵۴**	۰/۳۷۸**	۰/۳۳۵**	۰/۳۷۵**	۰/۲۵۰**	۰/۳۹۷**	-

۰/۰۰۱ معنادار هستند. ماتریس همبستگی بین متغیر ملاک (رضایت‌مندی دانشجویان) و شش شاخص مورد سنجش در پرسشنامه امید سیمپسون (روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل، و اوقات فراغت) نشان می‌دهد، مقادیر همبستگی رضایت‌مندی دانشجویان با روابط اجتماعی برابر ۰/۲۶۴، رضایت‌مندی دانشجویان با تحصیل برابر ۰/۴۱۴، رضایت‌مندی دانشجویان با روابط رمانتیک برابر ۰/۱۹۳، رضایت‌مندی دانشجویان با روابط خانوادگی برابر ۰/۲۸۵، رضایت‌مندی دانشجویان با شغل برابر ۰/۲۱۷، و رضایت‌مندی دانشجویان با اوقات فراغت برابر ۰/۲۵۴ که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار هستند. مقادیر همبستگی روابط اجتماعی با تحصیل برابر ۰/۳۸۷، روابط اجتماعی با روابط رمانتیک برابر ۰/۴۳۳، روابط اجتماعی با روابط خانوادگی برابر ۰/۴۵۵، روابط اجتماعی با شغل برابر ۰/۱۷۲، و روابط اجتماعی با اوقات فراغت برابر ۰/۳۷۸ که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است. مقادیر همبستگی تحصیل با روابط رمانتیک برابر ۰/۲۹۰، تحصیل با روابط خانوادگی برابر ۰/۴۰۷، تحصیل با شغل برابر ۰/۳۸۴، تحصیل با اوقات فراغت برابر ۰/۳۳۵ که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار هستند. مقادیر همبستگی روابط رمانتیک با روابط خانوادگی برابر ۰/۲۱۹، روابط رمانتیک با شغل برابر ۰/۱۹۹، روابط رمانتیک با اوقات فراغت برابر ۰/۳۷۵ که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار هستند. مقدار همبستگی روابط خانوادگی با اوقات فراغت برابر ۰/۲۵۰ که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است. و مقدار همبستگی شغل با اوقات فراغت برابر ۰/۳۹۲ که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار هستند. این مقادیر همبستگی همه در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است به جز مقدار همبستگی روابط خانوادگی با شغل برابر ۰/۱۴۲ که در سطح ۰/۰۰۵ معنادار است. این مقادیر همبستگی نشان می‌دهد بین رضایت از تحصیل دانشجویان و یادگیری خودنظم یافته (متغیر ملاک) و شش شاخص مورد سنجش در پرسشنامه امید سیمپسون رابطه معناداری وجود دارد. اگرچه این مقادیر همبستگی ضعیف است اما مقادیر آن مثبت است. ذکر این نکته ضروری است که بین این شش شاخص همبستگی ضعیف اما معناداری وجود دارد. وجود این همبستگی‌ها بین متغیرها نشان دهنده این مطلب است که برای پیش‌بینی مقادیر شش شاخص پرسشنامه امید در رضایت از تحصیل، می‌توان از تحلیل رگرسیون استفاده نمود.

جدول ۳- خلاصه تحلیل واریانس مرتبط با رگرسیون بر باقی مانده‌ها برای پیش‌بینی یادگیری خودنظم‌یافته

منبع	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	R	R ²	سطح معناداری
رگرسیون	۴۴۴۸/۹۷۱	۶	۷۴۱/۴۹۵				
باقی مانده	۱۴۶۴۸/۱۲۰	۲۵۷	۵۶/۹۹۷	۱۳/۰۰۹	۰/۴۸۳	۰/۲۳۳	۰/۰۰۱
کل	۱۹۰۹۷/۰۹۱	۲۶۳					

توجه: مقدار همبستگی متغیرهای پیش بین با متغیر ملاک R مقدار مجذور همبستگی متغیرهای پیش بین با متغیر ملاک (ضریب تبیین) $R^2 =$

در جدول ۳ ملاحظه می‌شود، مقدار درصد واریانس مشترک (R^2) برابر ۰/۲۳۳ است یعنی شش شاخص روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل، و اوقات فراغت مقدار ۰/۲۳۳ یادگیری خودنظم یافته را پیش‌بینی می‌کند. با توجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس، مقدار $f=۱۳/۰۰۹$ محاسبه شده در سطح کمتر از ۰/۰۰۱ معنادار است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است و نتایج برآورد مدل معنادار در جدول ۴-۱۴ ارائه شده است.

جدول ۴- خلاصه تحلیل رگرسیون همزمان برای پیش‌بینی یادگیری خودنظم‌یافته بر پایه شش شاخص پرسشنامه امید سیمپسون

متغیر	B	SEB	β
مقدار ثابت	۲۶/۶۶۴	۳/۴۶۷	
روابط اجتماعی	۰/۰۲۱	۰/۰۶۶	۰/۰۲۲
تحصیل	۰/۱۴۶	۰/۰۶۷	۰/۱۴۵ *
روابط رمانتیک	-۰/۰۲۷	۰/۰۴۲	۰/۰۴۰
روابط خانوادگی	۰/۰۴۵	۰/۰۵۲	۰/۰۵۵
شغل	۰/۱۴۵	۰/۰۴۶	۰/۱۹۵ **
اوقات فراغت	۰/۲۲۱	۰/۰۵۴	۰/۲۶۵ **

توجه: ($N=۲۶۴$) ضرایب غیر استاندارد = B ، خطای استاندارد ضرایب = SEB ، ضرایب استاندارد $\beta =$
 $p = ۰/۰۰۱$. $p = ۰/۰۵$ *

در جدول ۴ برای پیش‌بینی یادگیری خودنظم‌یافته به عنوان متغیر ملاک توسط شش شاخص موردسنجش در پرسشنامه امید سیمپسون (روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل و اوقات فراغت) با استفاده از روش تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش همزمان نشان می‌دهد که سه متغیر تحصیل، شغل و اوقات فراغت می‌تواند متغیر ملاک (یادگیری خودتنظیم) را پیش‌بینی کند. و معادله رگرسیون این متغیرها بدین گونه است .
 (اوقات فراغت) $Y' = ۰/۲۲ + (شغل) ۰/۱۴ + (تحصیل) ۰/۱۵ + ۲۶/۶۶$ با استفاده از نمره‌های خام
 (اوقات فراغت) $Y' = ۰/۲۶ + (شغل) ۰/۱۹ + (تحصیل) ۰/۱۴$ با استفاده از نمره‌های استاندارد شده

جدول ۵- خلاصه تحلیل واریانس مرتبط با رگرسیون بر باقی مانده‌ها برای پیش‌بینی یادگیری خودنظم‌یافته

منبع	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	R	R ²	سطح معناداری
رگرسیون	۴۳۷۰/۵۳۷	۳	۱۴۵۶/۸۴۶				
باقی مانده	۱۴۷۲۶/۵۵۳	۲۶۰	۵۶/۶۴۱	۲۵/۷۲۱	۰/۴۷۸	۰/۲۲۹	۰/۰۰۰

جدول ۵ مشاهده می شود، مقدار (R) همبستگی متغیر ملاک (یادگیری خودنظم یافته) با سه متغیر اوقات فراغات، شغل و تحصیل برابر ۰/۴۸ است و مقدار (R²) مجذور همبستگی برابر ۰/۲۳ است. با توجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس، مقدار $f = ۲۵/۷۲۱$ که در سطح کمتر از ۰/۰۰۱ معنادار است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است و نتایج برآورد مدل معنادار در جدول ۶ ارائه شده است.

جدول ۶- خلاصه تحلیل رگرسیون پیش رونده برای پیش بینی یادگیری خودنظم یافته

بر پایه شش شاخص پرسشنامه امید سیمپسون

متغیر	<u>B</u>	<u>SEB</u>	β	<u>R²</u>
مقدار ثابت	۲۷/۹۳۴	۳/۱۱۶		
اوقات فراغت	۰/۲۲۳	۰/۰۵۱	۰/۲۶۷ **	۰/۱۶ **
شغل	۰/۱۴۱	۰/۰۴۶	۰/۱۹۰ **	۰/۲۱ **
تحصیل	۰/۱۶۷	۰/۰۶۱	۰/۱۶۶ **	۰/۲۳ **

** p = ۰/۰۰۱

خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش پیش رونده در جدول ۶ مشاهده می شود. شاخص اوقات فراغت در پیش بینی یادگیری خودنظم یافته سهم بیشتری دارد. پس از اوقات فراغت به ترتیب شاخص شغل و تحصیل در پیش بینی یادگیری خودنظم یافته سهم مؤثری دارد و سه متغیر روابط خانوادگی، روابط اجتماعی و روابط رمانتیک در پیش بینی یادگیری خودنظم یافته تأثیری نداشته اند و نمی تواند یادگیری خودنظم یافته را پیش بینی نماید و در معادله رگرسیون به ترتیب سه متغیر اوقات فراغت، شغل و تحصیل می تواند متغیر ملاک یادگیری خودنظم یافته را پیش بینی کند.

$$\text{(تحصیل)} + ۰/۱۷ \text{(شغل)} + ۰/۱۴ \text{(اوقات فراغت)} + ۰/۲۲ = Y' = ۲۷/۹۳ \text{ با استفاده از نمره های خام}$$

$$\text{(تحصیل)} + ۰/۱۷ \text{(شغل)} + ۰/۱۹ \text{(اوقات فراغت)} + ۰/۲۷ = Y' \text{ با استفاده از نمره های استاندارد شده}$$

جدول ۷- خلاصه تحلیل واریانس مرتبط با رگرسیون بر باقی مانده ها برای پیش بینی رضایت مندی دانشجویان

منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	<u>F</u>	<u>R</u>	<u>R²</u>	سطح معناداری
رگرسیون	۱۴۰۲/۹۳۱	۶	۲۳۳/۸۲۲				
باقی مانده	۵۴۹۴/۳۰۸	۲۵۷	۲۱/۳۷۹	۱۰/۹۳۷	۰/۴۵۱	۰/۲۰۳	۰/۰۰۰
کل	۶۸۹۷/۲۳۹	۲۶۳					

توجه: مقدار همبستگی متغیرهای پیش بین با متغیر ملاک R مقدار مجذور همبستگی متغیرهای پیش بین با متغیر ملاک (ضریب تبیین) $R^2 =$

در جدول ۷ ملاحظه می شود، مقدار درصد واریانس مشترک (R²) برابر ۰/۲۰۳ است یعنی شش شاخص روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل، و اوقات فراغت مقدار ۰/۲۳۳ رضایت مندی از تحصیل دانشجویان را پیش بینی می کند. با توجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس، مقدار $f = ۱۰/۹۳۷$ محاسبه شده در سطح

کمتر از ۰/۰۰۱ معنادار است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است و نتایج برآورد مدل معنادار در جدول ۸ ارائه شده است.

جدول ۸- خلاصه تحلیل رگرسیون همزمان برای پیش‌بینی رضایت‌مندی دانشجویان بر پایه شش شاخص پرسشنامه امید سیمپسون

متغیر	<u>B</u>	<u>SEB</u>	β
مقدار ثابت	۳۱/۵۵۸	۲/۱۲۳	
روابط اجتماعی	-۰/۰۳۳	۰/۰۴۰	۰/۰۵۶
تحصیل	-۰/۱۸۲	۰/۰۴۱	۰/۳۰۰**
روابط رمانتیک	-۰/۰۰۸	۰/۰۲۶	۰/۰۲۰
روابط خانوادگی	-۰/۰۵۲	۰/۰۳۲	۰/۱۰۷
شغل	-۰/۰۱۸	۰/۰۲۸	۰/۰۴۱
اوقات فراغت	-۰/۰۴۱	۰/۰۳۳	۰/۰۸۲

توجه: $p = ۰/۰۰۱$ ($N = ۲۶۴$)**

در جدول ۸ خلاصه تحلیل رگرسیون برای پیش‌بینی رضایت‌مندی دانشجویان به عنوان متغیر ملاک توسط شش شاخص مورد سنجش در پرسشنامه امید سیمپسون (روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل و اوقات فراغت) با استفاده از روش تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش همزمان، نشان دهد که متغیر تحصیل می‌تواند متغیر ملاک (رضایت‌مندی دانشجویان) را پیش‌بینی کند و معادله رگرسیون این متغیرها بدینگونه است.

$$\text{(تحصیل)} \quad Y' = ۳۱/۵۶ - ۰/۱۸$$

$$\text{(تحصیل)} \quad Y' = ۰-۳۰$$

با استفاده از نمره‌های خام

با استفاده از نمره‌های استاندارد شده

جدول ۹- خلاصه تحلیل واریانس مرتبط با رگرسیون بر باقی مانده‌ها برای پیش‌بینی رضایت‌مندی دانشجویان

منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	<u>F</u>	<u>R</u>	<u>R²</u>	سطح معناداری
رگرسیون	۱۲۹۶/۳۴۷	۲	۶۴۸/۱۷۴				
باقی مانده	۵۶۰۰/۸۹۲	۲۶۱	۲۱/۴۵۹	۳۰/۲۰۵	۰/۴۳۴	۰/۱۸۸	۰/۰۰۰
کل	۶۸۹۷/۲۳۹	۲۶۳					

در جدول ۹ مشاهده می‌شود، مقدار (R) همبستگی متغیر ملاک با دو متغیر تحصیل و اوقات فراغات برابر ۰/۴۳ است و مقدار (R²) مجذور همبستگی برابر ۰/۱۹ است. با توجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس، مقدار $f = ۳۰/۲۰$ نشان می‌دهد که این مقدار همبستگی در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است و نتایج برآورد مدل معنادار در جدول ۱۰ ارائه شده است.

جدول ۱۰- خلاصه تحلیل رگرسیون پیش‌رو برای پیش‌بینی رضایت‌مندی دانشجویان بر پایه شش شاخص پرسشنامه امید سیمپسون

متغیر	<u>B</u>	<u>SEB</u>	β	<u>R²</u>
-------	----------	------------	---------	----------------------

		۱/۸۷۱	۲۹/۳۹۹	مقدار ثابت
	۰/۳۵۷ **	۰/۰۳۷	-۰/۲۱۶	تحصیل
۰/۱۷ **				
	۰/۱۴۰ *	۰/۰۳۰	-۰/۰۶۹	روابط خانوادگی
۰/۱۹ **				

* $p = 0/05$. ** $p = 0/001$

جدول ۱۰ خلاصه تحلیل رگرسیون به روش پیشرونده را نشان می‌دهد، برای پیش‌بینی رضایت‌مندی دانشجویان به عنوان متغیر ملاک توسط شش شاخص مورد سنجش در پرسشنامه امید سیمپسون (روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل و اوقات فراغت) خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش پیش رونده را نشان می‌دهد. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد شاخص تحصیل در پیش‌بینی رضایت‌مندی دانشجویان سهم بیشتری دارد. پس از آن روابط خانوادگی در پیش‌بینی رضایت‌مندی دانشجویان سهم موثری دارد و چهار متغیر، روابط اجتماعی، روابط رمانتیک، شغل، و تحصیل در پیش‌بینی رضایت‌مندی دانشجویان تأثیری نداشته است و نتواند رضایت‌مندی از تحصیل دانشجویان را پیش‌بینی نماید در نهایت دو متغیر تحصیل و روابط خانوادگی می‌تواند متغیر ملاک (رضایت‌مندی دانشجویان) را پیش‌بینی کند.

(روابط خانوادگی) $-0/69$ - (تحصیل) $-0/27$ $Y' = 29/40$ با استفاده از نمره‌های خام
(روابط خانوادگی) $-0/14$ - (تحصیل) $-0/36$ $Y' =$ با استفاده از نمره‌های استاندارد شده
مقایسه دو متغیر وابسته یادگیری خود نظم یافته و رضایت از تحصیل در بین دو جنس
به منظور مقایسه کردن میانگین نمره‌های متغیرهای پژوهش و تعیین اینکه آیا بین دو جنس دختر و پسر تفاوت معناداری وجود دارد یا نه؟ از آزمون t دو گروه مستقل استفاده می‌شود.

جدول ۱۱ - خلاصه اطلاعات مربوط به اجرای آزمون t دو گروه مستقل برای مقایسه متغیرهای پژوهش

sig	t-value	SE of Mean	SD	M		
		۰/۵۹۶	۷/۳۳	۵۳/۴۸	دختر	یادگیری
۰/۸۰۴	۰/۲۴۹	۰/۹۳۴	۹/۹۳	۵۳/۲۱	پسر	خودنظم یافته
		۰/۳۹۵	۴/۸۵	۱۴/۸۱	دختر	رضایت
۰/۲۲۲	-۱/۲۲۳	۰/۵۱۲	۵/۴۵	۱۵/۵۹	پسر	مندی از تحصیل

توجه: نمادهای میانگین = M ، انحراف استاندارد = SD ، خطای میانگین = SE of Mean، سطح معناداری = sig

آزمون برای مقایسه تفاوت میانگین دو گروه = t -value و درجه آزادی $df = 262$ هستند.
آزمون t دو گروه مستقل برای مقایسه میانگین نمره‌های یادگیری خودنظم یافته و رضایت‌مندی از تحصیل دانشجویان در دو جنس دختر و پسر حاضر در پژوهش در جدول ۱۱ مشاهده می‌شود. آزمون t دو گروه مستقل در

سطح ۰/۰۵ یعنی به اطمینان ۹۵ درصد معنادار است. یعنی بین دو جنس دختر و پسر مورد مطالعه در پژوهش هیچ تفاوتی دیده نمی‌شود و از مقایسه میانگین بین دو جنس نیز دیده می‌شود در دو متغیر رضایت از تحصیل و یادگیری خود نظم یافته تفاوت محسوسی دیده نمی‌شود.

بحث

با در نظر گرفتن هدف اصلی پژوهش و با توجه به یافته‌های حاصل از این پژوهش، می‌توان سؤالات پژوهش را مورد بررسی قرار داد. در پاسخ به سؤال یکم پژوهش آیا بین امید و یادگیری خود نظم یافته دانشجویان رابطه وجود دارد؟ و آزمون این فرضیه که بین امید و یادگیری خود نظم یافته دانشجویان رابطه وجود دارد. نتایج همبستگی‌های موجود نشان می‌دهد که مقادیر همبستگی بین یادگیری خودنظم یافته با روابط اجتماعی برابر ۰/۲۲۰، یادگیری خودنظم یافته با تحصیل برابر ۰/۳۲۸، یادگیری خودنظم یافته با روابط رمانتیک برابر ۰/۱۶۲، یادگیری خودنظم یافته با روابط خانوادگی برابر ۰/۲۱۰، یادگیری خودنظم یافته با شغل برابر ۰/۳۵۹، و یادگیری خودنظم یافته با اوقات فراغت برابر ۰/۳۹۷؛ هستند که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار هستند. این مقادیر نشان می‌دهد که بین شاخصهای مورد سنجش در پرسشنامه امید با یادگیری خودنظم یافته رابطه معناداری وجود دارد. این نتیجه با یافته‌های (تورانس و گالبریس، ۲۰۰۹)، که به عناصر شناختی خودنظم یافتگی اشاره کرده‌اند با وجود این، تعجب برانگیز نیست که کلید اصلی رضایت تحصیلی حس قوی امید و باور به توانایی انجام عملی برای رسیدن به هدفی معین اهمیت‌چنین با یافته‌های دلوتی (۲۰۰۸)، وان هاسلت، هرسن و بلوک (۲۰۱۲) نیز، پژوهش‌هایی در زمینه امید روی دانش آموزان مدرسه انجام دادند؛ و به این نتیجه رسیدند که دانش‌آموزانی که آموزش دریافت کرده بودند، پیشرفت تحصیلی و کارایی بهتری نشان دادند و محبوبیت آنان افزایش یافت؛ هماهنگ است.

در پاسخ به سؤال دوم پژوهش که آیا بین امید و رضایت مندی از تحصیل دانشجویان رابطه وجود دارد؟ و آزمون این فرضیه که بین امید و رضایت مندی از تحصیل دانشجویان رابطه وجود دارد. نتایج همبستگی‌های موجود نشان می‌دهد که مقادیر همبستگی رضایت مندی دانشجویان با روابط اجتماعی برابر ۰/۲۶۴، رضایت مندی دانشجویان با تحصیل برابر ۰/۴۱۴، رضایت مندی دانشجویان با روابط رمانتیک برابر ۰/۱۹۳، رضایت مندی دانشجویان با روابط خانوادگی برابر ۰/۲۸۵، رضایت مندی دانشجویان با شغل برابر ۰/۲۱۷، و رضایت مندی دانشجویان با اوقات فراغت برابر ۰/۲۵۴؛ هستند که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار هستند. این مقادیر نشان می‌دهد که بین شاخصهای مورد سنجش در پرسشنامه امید با رضایت مندی دانشجویان از تحصیل رابطه معناداری وجود دارد.

این نتیجه با پژوهش جکسون و همکاران (۲۰۰۳)، که اعلام کرده‌اند که بر اساس نتایج پژوهشهای امید با رضایت تحصیلی و مقیاسهای اندازه‌گیری مربوط همبستگی دارد و در مطالعه دیگری بر روی دانشجویان ورزشکار و پس از کنترل (GPA) نشان دادند که میزان امید دانشجویان با میانگین معدل ترم نیز رابطه مثبت و مستقیم دارد (نقل از خلجی، ۱۳۸۶)؛ هماهنگ است.

در پاسخ به سؤالات دیگر پژوهش که سهم امید در پیش‌بینی یادگیری خودنظم یافته چقدر است؟ و سهم امید در پیش‌بینی رضایت مندی از تحصیل دانشجویان چقدر است؟ و آزمون این فرضیه که امید در پیش‌بینی یادگیری خودنظم یافته دانشجویان مؤثر است و امید در پیش‌بینی رضایت مندی از تحصیل دانشجویان مؤثر است.

با وجود همبستگی بین متغیرهای شاخص‌های امید با یادگیری خود تنظیم و شاخص‌های امید با رضایت مندی از تحصیل دانشجویان به منظور پیش‌بینی یادگیری خودنظم یافته بر اساس شش شاخص مورد سنجش پرسشنامه امید سیمپسون از روش رگرسیون چندمتغیری به دو روش همزمان و پیش‌رونده استفاده شد.

در پیش‌بینی شاخص‌های امید با یادگیری خودنظم‌یافته، خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون به روش همزمان نشان می‌دهد که مقدار درصد واریانس مشترک (R^2) برابر $0/233$ است یعنی شش شاخص روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل، و اوقات فراغت مقدار $0/233$ یادگیری خودنظم‌یافته را پیش‌بینی می‌کند. با توجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس، مقدار $f = 13/009$ محاسبه شده در سطح کمتر از $0/001$ معنادار است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است و نتایج برآورد مدل معنادار نشان می‌دهد که سه متغیر تحصیل، شغل و اوقات فراغت می‌تواند متغیر ملاک (یادگیری خود تنظیم) را پیش‌بینی کند.

در پیش‌بینی شاخص‌های امید با یادگیری خودنظم‌یافته به روش رگرسیون پیش رونده نتایج نشان می‌دهد، مقدار (R) همبستگی متغیر ملاک (یادگیری خودنظم‌یافته) با سه متغیر اوقات فراغت، شغل و تحصیل برابر $0/48$ است و مقدار (R^2) مجذور همبستگی برابر $0/23$ است. با توجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس، مقدار $f = 25/721$ که در سطح کمتر از $0/001$ معنادار است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است و نتایج برآورد مدل معنادار نشان می‌دهد که تنها سه متغیر اوقات فراغت، شغل و تحصیل می‌تواند یادگیری خود تنظیم را پیش‌بینی نماید و اوقات فراغت در پیش‌بینی یادگیری خودنظم‌یافته سهم بیشتری دارد و سه متغیر روابط خانوادگی، روابط اجتماعی و روابط رمانتیک در پیش‌بینی یادگیری خودنظم‌یافته تأثیری نداشته‌اند.

نتایج نشان می‌دهد که تحلیل رگرسیون برای پیش‌بینی یادگیری خودنظم‌یافته با شش شاخص پرسشنامه امید به دو روش همزمان و پیش‌رونده یکسان است و در هر دو روش تحصیل، شغل، و اوقات فراغت وارد مدل رگرسیون می‌شوند و این سه متغیر می‌توانند یادگیری خودنظم‌یافته را پیش‌بینی نماید.

این نتایج با یافته یائو در پژوهشی (۲۰۱۲)، که در مورد پیشرفت تحصیلی دانش آموزان روی خودنظم‌یافته و رضایت تحصیلی در ارتباط با هم انجام شده است؛ هماهنگ است. این بررسی نشان داد که خود تنظیمی و رضایت تحصیلی با رابطه مثبت و منفی همراه است که در بررسی‌های روان‌شناسی این نوسان دیده می‌شود. وی نشان داد که این رابطه فرضی در بررسی رابطه منفی بین فراوانی رضایت تحصیلی و خودنظم‌یافتگی مشاهده شد. خلجی (۱۳۸۶)، در پژوهش دیگری با هدف شناخت رابطه بین امید، منبع مهار و موفقیت تحصیلی دختران دوره پیش‌دانشگاهی شهر تهران پرداخت. نتایج این پژوهش نشان داد که بین میزان امید دانش آموزان و موفقیت تحصیلی و همچنین منبع مهار درونی آنها همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد. به عبارت دیگر یافته‌ها حاکی از آن است که هر چه میزان امید دانش آموزان بالاتر و مهارشان درونی‌تر باشد از موفقیت تحصیلی بالاتری برخوردارند.

در پیش‌بینی شاخص‌های امید با رضایت‌مندی دانشجویان از تحصیل، خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون به روش همزمان نشان می‌دهد مقدار درصد واریانس مشترک (R^2) برابر $0/203$ است یعنی شش شاخص روابط اجتماعی، تحصیل، روابط رمانتیک، روابط خانوادگی، شغل، و اوقات فراغت مقدار $0/233$ رضایت‌مندی از تحصیل دانشجویان را پیش‌بینی می‌کند. با توجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس، مقدار $f = 10/937$ محاسبه شده در سطح کمتر از $0/001$ معنادار است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است و نتایج برآورد مدل معنادار نشان می‌دهد که متغیر تحصیل می‌تواند متغیر ملاک (رضایت‌مندی دانشجویان) را پیش‌بینی کند.

در پیش‌بینی شاخص‌های امید با رضایت‌مندی دانشجویان از تحصیل، خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون به روش پیش‌رونده نشان می‌دهد مقدار (R) همبستگی متغیر ملاک با دو متغیر تحصیل و اوقات فراغت برابر $0/43$ است و مقدار (R^2) مجذور همبستگی برابر $0/19$ است. با توجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس، مقدار $f = 30/2$ نشان می‌دهد که این مقدار همبستگی در سطح $0/001$ معنادار است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است و نتایج برآورد مدل معنادار نشان می‌دهد، شاخص تحصیل در پیش‌بینی رضایت‌مندی دانشجویان سهم بیشتری دارد. پس از اوقات

فراغت به ترتیب شاخص روابط خانوادگی در پیش بینی رضایت‌مندی دانشجویان سهم مؤثری دارد و چهار متغیر روابط اجتماعی، روابط رمانتیک، شغل، و تحصیل در پیش‌بینی رضایت‌مندی دانشجویان تأثیری نداشته است و نمی‌تواند رضایت‌مندی از تحصیل دانشجویان را پیش‌بینی نماید. در نهایت دو متغیر اوقات فراغت و روابط خانوادگی می‌تواند متغیر ملاک (رضایت‌مندی دانشجویان) را پیش‌بینی کند. این نتایج با پژوهش‌های اسنایدر و همکاران (۲۰۰۲) که اعلام کرده‌اند که میزان بالای امیدواری با میزان نمره‌های بالای آزمون پیشرفت دانش‌آموزان دبستانی رابطه مستقیم دارد و با GPA کلی بالای دانش‌آموزان دبیرستانی و همچنین در مورد دانشجویان دانشکده‌ها نیز این رابطه وجود دارد. اسنایدر و همکاران (۲۰۰۲) به نقل از چنگ عنوان کردند که دانش‌آموزان امیدوار در مقایسه با دانش‌آموزان کم‌امید میزان رضایت بین فردی و تحصیلی بالاتری را از خود نشان داده‌اند؛ هماهنگ است.

به منظور پاسخ به سؤال‌های دیگر پژوهش که آیا بین رضایت‌مندی از تحصیل دانشجویان دختر و پسر تفاوت وجود دارد؟ و آیا بین یادگیری خودنظم‌یافته دانشجویان دختر و پسر تفاوت وجود دارد؟ و آزمون این فرضیه که بین یادگیری خودنظم‌یافته دانشجویان دختر و پسر تفاوت وجود دارد. و بین رضایت‌مندی از تحصیل دانشجویان دختر و پسر تفاوت وجود دارد. به منظور مقایسه کردن میانگین نمره‌های دو متغیر مورد مطالعه (یادگیری خودنظم‌یافته و رضایت‌مندی از تحصیل دانشجویان) در بین دو جنس دختر و پسر از آزمون t دو گروه مستقل استفاده می‌شود. آزمون t دو گروه مستقل برای مقایسه میانگین نمره‌های یادگیری خودنظم‌یافته و رضایت‌مندی از تحصیل دانشجویان در دو جنس دختر و پسر نشان می‌دهد آزمون t دو گروه مستقل در سطح ۰/۰۵ یعنی به اطمینان ۹۵ درصد معنادار است. یعنی بین دو جنس دختر و پسر مورد مطالعه در پژوهش هیچ تفاوتی دیده نمی‌شود و از مقایسه میانگین بین دو جنس نیز دیده می‌شود در دو متغیر رضایت از تحصیل و یادگیری خودنظم‌یافته تفاوت محسوسی دیده نمی‌شود. محدودیت‌های پژوهش، تعداد افراد شرکت‌کننده در پژوهش حاضر محدود است. تعداد پرسشنامه‌هایی که در پرسشنامه رضایت‌مندی از تحصیل دانشجویان به کار رفته، محدود است. مقادیر همبستگی متغیرهای مورد سنجش در پژوهش حاضر با یکدیگر ضعیف است که ممکن ناشی از محدود بودن تعداد افراد شرکت‌کننده باشد. پژوهش حاضر بر روی گروه دانشجویان صورت گرفت و به عنوان پیشنهاد کاربردی می‌توان به این موارد اشاره کرد: پژوهشی دیگری در این زمینه با تعداد نمونه بیشتری اجرا گردد. پژوهش دیگری در این زمینه در سایر مقاطع تحصیلی به خصوص دانش‌آموزان دبیرستانی که در دوره حساسی از تحصیل به سر می‌برند اجرا گردند و نتایج آن را با پژوهش حاضر مورد مقایسه قرار گیرد. به تعداد پرسشنامه‌های رضایت‌مندی از تحصیل اضافه گردد و یا در پژوهش‌های بعدی از پرسشنامه دیگری برای سنجش رضایت‌مندی از تحصیل استفاده شود. در پژوهش دیگری پرسشنامه امید سیمپسون را با دیگر متغیرهای مورد سنجش در حیطه آموزش و پرورش نیز اجرا نمود.

منابع

- خلجی، اکبر (۱۳۸۶). بررسی رضایت از تحصیل برخی از ویژگیهای پذیرفته‌شدگان دانشگاه شیراز در سال تحصیلی ۱۳۸۶ و مقایسه نسبی آن با پذیرفته‌شدگان دوره های قبل. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شیراز.
- داودی، مرتضی. (۱۳۸۳). آموزش عالی در منظر مسائل کیفی. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، دوره پنجم، شماره اول، ص ۲۱-۴۰
- سیف، علی اکبر (۱۳۸۶). روانشناسی یادگیری. تهران، انتشارات آگاه
- عصاره، ناصر. (۱۳۸۸). اشتباهات رایج در تحقیقات علوم تربیتی و اجتماعی. شورای تحقیقات وزارت آموزش و پرورش، نشریه شماره ۱۵. مجموعه سخنرانیهای ایراد شده در چهارمین گردهمایی اعضای شورای تحقیقات آموزش و پرورش استانها، پائیز ۱۳۸۸، صص ۲۰-۱۰
- هومن، حیدرعلی. (۱۳۸۴). تحلیل داده‌های چند متغیری در پژوهش رفتاری. (چاپ دوم). تهران: موسسه چاپ و انتشارات پیک فرهنگ.

Ferrari, J.R. (2001). Procrastination as self-regulation failure of Performance: Effects of cognitive Load, self-awareness, and time limits on "Working best under Pressure." *European Journal of personality*, 15, 391-40.

Freeman, D.M. (2001). The contribution of faith and ego strength to the prediction of GpA among high student, thesis for the Degree of doctor of philosophy in human development, Virginia polytechnic institute and state university.

Huslet, Herson & Block (2012). Hope, academic success, and the Gallup student poll. Gallup student poll, American's promise Alliance, 1-3.

Parkien, S.y. (2007). Exploring hope: a journey with tanzanin Adolescents in a school setting thesis for th degree of master of education in counseling psychology, department of educational psychology, edmonton, Alberta.

Sater. H. K. (2010). Exploring the effects of gender and self regular learning on computer programming performance: Implications for programming pedagogy. *British Journal of Educational Technology*, 40(4), 696-712.

Sidney, R. H. (2004). The development of a learning styles program in a low socioeconomic, underachieving North Carolina elementary school. *Journal of Reading, Writing, and Learning Disabilities International*, 6, 307-314.

Sidney, M & Wallen. A (2011). Translating self regular learning theory into developmental education practice: an article based on Gregorc's Cognitive Learning Styles. *Journal of College Reading and Learning*, 32, 2, 154-176.

Snyder, C.R., Shorey, H.S., Cheavens, j. pulvers, K.M, Adams, V.H, Wiklund, C. (2009). Hope and academic succes in calleg *Journal of Educational psychology*, 94, 820-826.

Snyder, C.R. (2006). Handbook of hope, Theory measures and applications, Academic press, london, uk.

Snyder, C.R, Feldman, D.B., Shorey, H.S., Rand, K.L., (2002). Hopeful choice: A school counselor's Guide to hope theory. professional school counseling, jun 2002, Vol. 5 issue, flexibility, *Journal of psychological in Inquiry*. Vol.3.

Yauo, A. (2012). Teaching with style: The integration of teaching and self regular learning in the classroom. *Teaching Excellence*. 7, 31-34.